

Gregor Hildebrandt

Der Raum ist die Miete

May 29 — Jul 27, 2019 | Brussels

Almine Rech presenteert met trots 'Der Raum ist die Miete' (De Kamer is de Huur), een tentoonstelling met nieuw werk van de Berlijnse kunstenaar Gregor Hildebrandt. Dit is zijn derde solotentoonstelling bij Almine Rech Brussel — en zijn achtste bij de galerie — met alle nieuwe werken die in lijn zijn met zijn oeuvre, dat altijd gericht is geweest op de heruitvinding van analoge audio- en visuele materialen zoals cassettebandjes en vinylplaten tot 'mixed media'-schilderijen, beeldhouwwerken en immersieve installaties.

Deze onderscheidende werkwijze is terug te voeren op een kantelpunt in de carrière van Hildebrandt. Toen hij in 1997 op de kunstschool zat, nam hij een liedje van de band Einstürzende Neubauten op een cassettebandje op, waarna hij het bandje afwikkelde en in stukken knipte. Vervolgens plakte hij het in een van de conceptuele notitieboeken die hij gebruikte om zijn schilderproces vast te leggen. In de afgelopen twee decennia produceerde Hildebrandt allerlei werken vanuit de gedachte dat het kunstwerk een stille, onzichtbare dimensie kan bezitten, die pas werkelijkheid wordt in de geest van de toeschouwer. Zo maakte hij niet alleen schilderijen met geluidsband, maar ook wand- en vloerkunstwerken gemaakt van cassettes en cassettedoosjes en installaties van vrijstaande pijlers en wanden die vervaardigd zijn van onder druk gegoten vinylplaten.

De tentoonstelling begint met een installatie van een imitatieplafond (zijn allereerste installatie van dit type) gemaakt van meerkleurige vinyl langspeelplaten van de band Paar uit München — meer specifiek het album 'Hone': de allereerste release van Grzegorzki Records, het platenlabel dat Hildebrandt samen met de kunstenaar Alicja Kwade oprichtte in 2018. In de centrale tentoonstellingsruimte heeft Hildebrandt wit rauhfaserbehang aangebracht (een behang met ruwe textuur dat in veel Berlijnse flats wordt gebruikt), evenals een oude lichtschakelaar uit een voormalig appartement. Dit werk is genoemd naar een liedje van Tocotronic, 'Die Dinge um mich ergeben ein Muster' (De dingen rondom mij creëren een patroon, 2018) en situeert de toeschouwer in een soort archetypische droomwoning, als een Proustiaanse mijmering die wordt opgewekt door een bepaalde sensorische associatie.

Op het rauhfaserbehang zijn diverse kunstwerken opgehangen, die elk op een andere manier verwijzen naar eerdere werken uit de carrière van de kunstenaar. Zo is er bijvoorbeeld een klein werk, gemaakt door koperen onderdelen uit een cassettebandje te bevestigen op canvas, dat in feite een miniatuurversie is van een veel groter werk in dezelfde stijl, dat in 2017 werd tentoongesteld bij Almine Rech Parijs. Dit patroon van terugverwijzen naar eerder werk komt in thematisch opzicht overeen met het (her)gebruik van samples in de muziekopnamecultuur en wordt uitdrukkelijk erkend in de 'Rip Off'-reeks van Hildebrandt: schilderwerken waarin de kunstenaar zowel positieve als negatieve versies van dezelfde afbeelding creëert. In het hier gepresenteerde 'Rip Off'-kunstwerk, met de titel 'Die Tränen des Triton' (De tranen van Triton, 2019), zien we een positief beeld van foam dat op de rivier de Spree drijft, met een arabeskpatroon dat visueel en conceptueel wordt weerspiegeld in een naburig paar schilderijen van gesneden vinyl.

In beide vinylschilderijen past de kunstenaar nieuwe motieven toe: de een, in gemengde tinten blauw, groen en paars (getiteld 'Albion', 2019) is gemaakt van dezelfde langspeelplaat van Paar als de plafondinstallatie en vertoont een abstract golfmotief; de ander, in zwart (getiteld 'Midnight Oil', 2019), is gemaakt van geredde platen en toont witte kronkelige lijnen die een rooster doorsnijden als eerbetoon aan de kunstenaar Imi Knoebel. Deze werken zijn samengevoegd met behulp van een bijna volledig wit schilderij dat in één hoek een uitbarsting van kleur vertoont, gemaakt door een canvas te bedekken met de begin- en eindstukjes van cassetteband. Deze zijn altijd wit, transparant of heldergekleurd, in tegenstelling tot het donkerbruin van het magnetische gedeelte.

Als de bezoeker verder gaat, wordt hij begroet door negen voorstellingen van het interieur van het huidige appartement van de kunstenaar, waar de naam van de tentoonstelling aan is ontleend: 'Der Raum ist die Miete' (De kamer is de huur). De afbeeldingen zijn afgedrukt op cassetterekken, waardoor de toeschouwer het gevoel krijgt een paar decennia terug in de tijd te reizen. Wanneer de werken van links naar rechts worden bekeken, stapt de toeschouwer virtueel de kamer binnen, loopt rond en verlaat het appartement vanuit het perspectief van de kunstenaar. Met een knipoog naar Bruce Nauman en zijn video-installatie 'Mapping the studio I' (2001) werpt Hildebrandt licht op de kamer waar zijn ideeën ontstaan. Eén van de voorstellingen van het appartement bevat een ets van de mentor en inspiratiebron van Hildebrandt: de kunstenaar en decorontwerper Thomas Gruber, waarin wordt verwezen naar het theaterstuk 'Le jeu de l'amour et du hasard' (Het spel van de liefde en het lot) van de Franse schrijver Marivaux. Deze afbeelding weerspiegelt de natuurlijke ontwikkeling van een kunstenaar onder invloed van vrienden en leraren, jong en oud.

De kunst van Hildebrandt laat zich niet eenvoudig categoriseren, in de zin dat hij formeel-reductieve kunststijlen zoals het minimalisme en abstract expressionisme verrijkt met een uitgebreid palet van persoonlijke en intertekstuele verwijzingen. Het werk van historische zwaargewichten in de kunstwereld, zoals Robert Motherwell en Fred Sandback, is even belangrijk voor zijn artistieke ontwikkeling als het werk van Thomas Gruber, en de liedjes van populaire musici als Portishead en Leonard Cohen zijn even belangrijk als die van Paar. Hildebrandt bouwt zijn eigen artistieke kosmos van alles wat hem omringt. Op meesterlijke wijze verbindt en hermodelleert hij het materiële en immateriële, het persoonlijke en collectieve: een uitnodiging om te dansen op muziek die alleen wijzelf kunnen horen.